

JUBILEJ

OB 100-LETNICI ROJSTVA AKADEMIKA PROF. DR. LUJA ŠUKLJETA

Septembra letos bo minulo sto let od rojstva akademika prof. dr. Luja Šukljeta, zaslužnega profesorja Fakultete za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani.

Bil je učitelj mehanike tal in temeljenja številnim generacijam študentov tehnike, gradbeništva in arhitekture, pionir in voditelj geomehanske stroke in znanosti v Sloveniji in v Jugoslaviji, ustanovitelj, predsednik in zaslužni član Jugoslovanskega društva za mehaniko tal in temeljenje, zaslužni član Slovenskega geotehničnega društva, vrhunski geomehanski strokovnjak, ki je vrsto let sodeloval pri reševanju skoraj vseh najtežjih geomehanskih problemov na gradbiščih širom Jugoslavije, ter vrhunski znanstvenik mednarodnega slovesa.

Univerza v Ljubljani, katere eminentni učitelj je bil prof. dr. Šuklje, ga je leta 1979 izvolila za svojega zaslužnega profesorja. Istega leta je postal tudi redni član Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Akademik prof. dr. Lujo Šuklje je bil človek, ki mu po pomembnosti pri ustvarjanju slovenske gradbeniške stroke in slovenske tehnike nasploh komajda najdemo primerjavo. S svojim

raziskovanjem reoloških lastnosti zemljin in izdajo knjige *Rheological Aspects of Soil Mechanics*, izšla je leta 1969 pri založbi Wiley & Sons, je postavil slovensko geotehniko na svetovni zemljevid, kjer po zaslugi njegovih učencev ostaja prepoznavna in cenjena tudi še danes.

Rodil se je 21. septembra 1910 v Jelsi na Hvaru. Po maturi na klasični gimnaziji v Ljubljani je študiral nekaj časa vzporedno elektrotehniko in gradbeništvo. Študij gradbeništva je zaključil leta 1935. Od leta 1938 do 1946 je učil na Tehniški srednji šoli v Ljubljani. Že leta 1938 je pričel na pobudo prof. dr. Alojzija Krála, predstojnika Zavoda za tehnično mehaniko in preiskavo materiala Tehniške fakultete, ustanavljati laboratorij za mehaniko tal na ljubljanski univerzi. Prvi aparati za raziskovanje zemljin v Sloveniji so bili izdelani po njegovih načrtih. Leta 1946 je postal po zagovoru disertacije z naslovom »*Drsenje temeljnih tal pod učinkom brezkrajnega bremenskega pasu*« doktor tehniških ved Univerze v Ljubljani in bil izvoljen za docenta na Tehniški fakulteti te univerze. Leta 1951 je bil izvoljen za izrednega in leta 1956 za rednega profesorja ljubljanske univerze. Na začetku kariere univerzitetnega učitelja je dr. Šuklje poučeval tudi predmete statike, dinamike in kinematike ter trdnosti, kasneje pa le še predmete mehanike tal. Na dodiplomskem študiju gradbeništva je prenehal predavati leta 1975. Za vse predmete, ki jih je poučeval, je napisal tudi učbenike. Zadnji njegov učbenik *Mehanika tal* iz leta 1984 še danes uporabljajo študentje in strokovnjaki v praksi.

Po drugi svetovni vojni je bil angažiran kot strokovnjak za mehaniko tal in temeljenje pri obnovi in izgradnji številnih zahtevnih objektov v Jugoslaviji, bil je pobudnik ustanovitve Jugoslovanskega društva za mehaniko tal in temeljenje ter razpet med strokovnim, znanstveno-raziskovalnim in pedagoškim delom. Z referati o svojih izsledkih se je med letoma 1948 in 1985 udeležil večine mednarodnih

in jugoslovanskih kongresov za mehaniko tal in temeljenje ter tako prispeval k mednarodni afirmaciji slovenske geotehnične stroke. Konec šestdesetih let je bil eden vodilnih svetovnih strokovnjakov na področju mehanike tal. Že omenjena obsežna knjiga *Rheological Aspects of Soil Mechanics* je bila leta 1973 prevedena tudi v ruščino.

Težišče znanstveno-raziskovalnega dela prof. dr. Šukljeta je bilo v proučevanju viskoznih lastnosti zemljin in njihov vpliv na konsolidacijo oziroma na razvoj napetostnih in deformacijskih stanj v tleh. Za svoje raziskovalne dosežke je leta 1964 prejel s sodelavci nagrado Sklada Borisa Kidriča, leta 1972 pa Kidričevo nagrado.

Prof. dr. Lujo Šuklje je opravljal pomembne funkcije tudi na področju izobraževalnega in znanstvenoraziskovalnega dela v Sloveniji. Med letoma 1961 in 1964 je bil član sveta za šolstvo SRS, v obdobju 1967–1972 je bil predsednik skupščine Izobraževalne skupnosti SRS, med letoma 1963 in 1971 pa član upravnega odbora Sklada Borisa Kidriča. Za svoje delo je prof. dr. Šuklje prejel številna strokovna priznanja in tri državna odlikovanja.

Svoje znanje je prof. dr. Šuklje nesebično posredoval študentom, sodelavcem in strokovnjakom v operativi. Med študenti je veljal za strogega, a spoštovanega učitelja. Svoje sodelavce, predvsem mlajše, je kot predstojnik, vzgojitelj in mentor s svojim dobrasrčnim, skoraj očetovskim odnosom, vendar z doslednostjo in strogostjo, vodil in usmerjal pri delu od študentskih dni dalje. Njegovih šest doktorandov je nadaljevalo akademsko kariero na dveh tujih in dveh domačih univerzah.

12. oktobra 2000 so v Ljubljani Šukljetovi doktorandi, učitelji geotehnike na ljubljanski in mariborski univerzi ter Univerzi v Trentu organizirali 1. Šukljetove dneve. Letošnji že 11. Šukljetov dan bo potekal v Protokolarnem centru Brdo pri Kranju v petek, 17. septembra 2010, kjer bomo z memorialno razstavo osvežili spomin ne našega velikega učitelja, raziskovalca, strokovnjaka in plemenitega človeka, ki ostaja večno zapisan v spominu svojih študentov, sodelavcev, kolegov in prijateljev. Umrli je 18. junija 1997.

Bojan Majes